

Budapest,

GYOMA-ENDRŐD VIDÉKE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NÁDUDVARY MIHÁLY
könyv- és papírkereskedésben
Gyoma, Endrőd-ut.
Telefon: 15.

Előfizetési árak:
Égész évre . . . . . 360 K
Fél évre . . . . . 180 K
Negyed évre . . . . . 90 K
Amerikába 1 évre 2 dollár.

Keresztény politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap.

Petőfi ünnep.

Januárban lesz 100 esztendeje annak, hogy Kiskőrösön a szabadság és szerelem halhatatlan költőjével Petőfi Sándorral ajándékozta meg a magyar nemzetet a Gondviselő. Megtépett magyarságunknak gyászos sötét-ségtében megvakítóbban fénylik az ő tűneményes nagy alakja, ki nemcsak dalolni tudott oly utólréhetetlenül szépen a magyar szabadságról, ki nemcsak élni, de meghalni is tudott vala érte! Petőfi ünnepet rendez ma nemcsak e csonka magyar föld minden számottevő városa, községe, hanem még a messze külföld is. Községünkben a közművelődési társaság vette kezébe az ünnepség rendezését, melynek élén Hrebly Lajos polgári iskolai tanár fáradozik a kiküldött bizottsággal azon, hogy a január hó második felében rendezendő ünnepségen méltóképpen hódoljon a nagy költő emlékeztetének községünk hazafias közönsége.

Politikai hírek.

A nemzetgyűlés folytatta ülését és é hétén a közigazgatási javaslatokat tárgyalta le. Fay Gyula azt indítványozta, hogy a közigazgatási reform törvényére emelkedés, illetőleg 1923. év végéig halasszák el a törvényhatósági bizottsági választásokat. Fay indítványához a belügyminiszter elvileg hozzájárult és szövegezés végett a közigazgatási bizottsághoz utalták. A vármegyei alkalmazottak létszámáról szóló törvényjavaslatot is elfogadták.

Majd tárgyalásra kerültek az Akadémia segélyezéséről, a tisztességtelen versenyről, a szeszadóról és magánbiztosító társaságok állami felügyelet alá való helyezéséről szóló javaslatok.

A lausannei értekezleten Törökország végleges európai határát a Marica-vonalban állapították meg. Nyugat-Trácia tehát a görögök bir-

tokában marad. Izmed pasa ragaszkodott a nyugat-tráciai népszavazás elrendeléséhez. Javaslata ellen Venizelosz és Ninesics emeltek szót. A törökök néhány napot kértek válaszuk megadására.

A római lapok Mossulini tanácskozásainak igen fontos részletéről értesülünk. — Az olasz miniszterelnök ugyanis azt kérte Ninesics-től, hogy haladéktalanul nyissák meg a vasuti forgalmat Fiume és Jugoszlávia közt és engedjék meg az átmenő forgalmat magyar áruk számára Fiuméba. Olaszország ellenkező esetben a trianoni szerződés értelmében a Népszövetségtől a Fiume-Budapesti külön vasuti vonal újra való megnyitását követelnék. A most folyó értekezleten újból felvetődött az ázsiai Törökországban fekvő gazdag petroleum források kiaknázásának kérdése Különösen Mossul mellett terülnék el hatalmas petroleumkutak, melynek birtokáért az amerikaiak és az angolok között élénk versengés folyik. A törökök követelik Mossul föltétlen visszaadását és a konferencia megszakitásával fenyegetőznek.

A német jóvátételi kérdés most ismét a legveszedelmesebb alakjában került előtérbe. A franciák ugylátszik végleges csödbe akarják hajtólni a német nemzetet. A francia kormány ez újabb akciója arra mutat, hogy Párisban a megszállott Rajna-vidék annektálására gondolnak.

A tervezett rendszabályok hír szerint a következők:

1. Franciaország által jelenleg megszállva tartott Rajnavidéknek teljes lefoglalása.

2. A Ruhr-vidéke kétharmadának megszállása úgy, hogy Franciaország biztosítaná, azt a szenet és a francia ipar részére szükséges kohókokszt, amelyet Németország a jóvátételi számla javára kiszolgáltató köteles.

Németországnak csak abban az esetben hajlandó Franciaország moratoriumot adni, ha a német nagyipar ennek fejében megfelelő realis biztosítékokat nyújt a szövetségeseknek

Katholikus Leány-Szövetség Endrődön.

Endrőd község fiatalágának hitéletében szociális és caritativ működésében, erőteljes ténykedésre jogosít a napokban megalakult Kath. Leány-Szövetség. A szövetség három szakosztályban tevékenykedik, még pedig: hitbuzgalmi, szeretet és közművelődési szakosztályokban. A leányszövetség mintegy 150 taggal alakult és a napokban már meg is kezdte működését. A szövetség igazgatója Csernus Mihály plébános, kinek helyettese Lányi Sándor segédlelkész. A szakosztályok elnököi: öv. Vörös Ferencné. Rübli Rezsóné, Orbók Józsefné és Szébeny Anna tanítónők. A szövetség hitbuzgalmi szakosztálya különösen a katolikus sajtó terjesztésével foglalkozik, a szeretet szakosztály december hónapban hetenként az iskolákat látogatja és a szegény gyermekek ruháit javítja ki és azok segélyezéséről gondoskodik, a közművelődési szakosztály pedig december hónapban és pedig 9. és 21-én kultur délutánokat tart. Január és február hónapokban pedig műkedvelő előadásokat tartanak, melyek jövedelmét játékoncélra fordítják.

Mikor e tényeket regisztráljuk öszinte örömmünk tejezzük ki, mert ezen egyesület működése által nemcsak az ifjuság hitéletében, hanem Endrőd község társadalmának egy széles rétegében is egy újjábredés áll be.

Miért nem veszi Endrőd község házikezelésbe a forgalmi adó szedését?

Lapunk hasábjain már több ízben rámutattunk arra a nagy anyagi károsodásra, mely Endrőd községet éri azáltal, hogy vonakodik a forgalmi adó szedését házi kezelésbe venni. Műdunkban van számszerű adatokkal bebizonyítani, hogy Endrőd község milliós jövedelemtől esik el az ilyen politika miatt.

Gyoma község 1922 április hó 1-én vette kezelésbe a forgalmi adót. Az állammal kötött szerződés szerint a befolyt forgalmi adó $\frac{1}{2}$ -oda Gyoma községé illeti.

A forgalmi adóból 1922 december 31-ig Gyoma község részére eső $\frac{1}{2}$ rész kb. 1 millió 400,090 koronát tesz ki, ebből levonva a négy tagu személyzetre eső kiadást kb. 300—400,000 koronát a község részére tisztán 1 millió korona haszon marad meg, ami még a mai világban sem megvetendő jövedelem. Ezen jövedelemből módjában van a községnek a járdákat, az utakat megjavítani.

Endröd község kereskedelmének forgalma kb. egynívón van a gyomai forgalommal. Sőt tekintve azt, hogy Endrödnek 1000-el több lakosa van, nem csodálkoznánk azon, ha a forgalmi adó nagyobb összeget tenne ki, mint Gyomán. Mégis a forgalmi adó kezelését mind a mai napig nem vették át azon ürüggyel, hogy a jövedelmet felemésztené a kiadás. Mi ezen érvelés igazságát kétségbe vonjuk. Kétségbe vonjuk még pedig azért, mert a befolyó cca 1 millió korona jövedelemnek még a felét sem emészti fel a kiadás, mert egy községi alkalmazott sincsen olyan jól dotálva.

Gyoma községnek 5 forgalmi adóellenőre van. Ezek évi jövedelme beleszámítva a hivatal vezetőjének fizetését és az összes alkalmazottak jutalmát is 300,000 koronát tesz ki. Ehhez jön még a helyiség a fűtés, világítás, irószér cca 50,000 korona, úgy hogy az összes kiadások 400,000 koronánál többet nem tehetnek ki.

Endröd községnek sincs szüksége arra, hogy 5-nél több forgalmi adó ellenőrt alkalmazzon, sőt ha a forgalma számítsunk pesszimistákusan csak a fele lenne mint Gyomán, akkor is 700,000 korona jövedelme volna. Ebből levonva az összes kiadásokat, melyek 200—300,000 koronát tehetnek ki, még mindég 400,000 korona tiszta jövedelme maradna a községnek.

Ez a 400,000 korona meg teljesen elegendő volna ahhoz, hogy az átjárókat és járdákat teljesen rendbehozzák. A község vezetőségének minden egyes alkalmat meg kell ragadnia, hogy jövedelmét fokozza. Mert ezt nem csupán községi pótdadókál lehet elérni, hanem célszerű gazdasági politikával is. Tudjuk nagyon jól, hogy a mai gazdasági helyzetben irtózatos terhekkel a népek elviselni és nincs csonka Magyarországnak egyetlen olyan községe sem ahol a pótdadó nagyobb %-ot ne tenne ki, mégis arra kérjük Endröd község-előjáróságát, hogy ne szalajtsa el az alkal-

mat és vegye községi kezelésbe a forgalmi adó szedését, mert ezáltal mint Gyoma községnél történt milliós jövedelemmel gyarapíthatja községi pénztárát. y—y.

Vagyonváltság

(Folytatás.)

Az előfizetés a vagyonváltság fizetésére kötelezett fél saját számítása szerint történvén, elsősorban magának a félnek áll érdekében az, hogy a kedvezmények biztosítása érdekében a kiszámítást a lehető legalaposabban teljesítse, nehogy a téves számítás folytán a kedvezményektől elessen. Minthogy a kedvezménytől akkor is elesik a fél, illetve a hátrányok akkor is érik, ha téves számítás folytán fizetett kevesebbet a törvény szerint kiszabható vagyonváltságnál, illetve annak 80 vagy 85 vagy 100 százalékánál a saját érdekében cselekszik akkor, ha

1. kétes esetekben a szabályoknak inkább azt a értelmezését tartja szem előtt, amely a kincstárra nézve kedvezőbb,

2. nem pontos számítás esetén a kiszámított összegnél biztonság céljából inkább többet fizet be.

Ha a fizetésre kötelezett a fentiek szerint jár el a törvény szerint megállapított vagyonváltság, illetve annak 80 esetleg 85 százaléka kevesebb lesz, mint amennyit tényleg befizetett, ebben az esetben sem éri az adózót sérelem, sőt előnyös kamatozást biztosított a túlfizetett pénze számára, mert a többlet befizetés napjától a visszatérítés elrendelésének napjáig számított 10 százalékos jutalommal együtt adózó egyéb köztartozásainak fedezésére fog elszámoltatni, vagy ha nincs köztartozása, azt részére — jutalommal együtt — vissza fog téríteni.

Az által tehát, hogy adózó többet fizetett, mint amennyit a törvény rendelkezése szerint fizetni tartozott volna, a legcsekélyebb hátrányt sem szenved, míg abban az esetben, ha bármi okból kevesebbet fizetett, a kedvezményekhez való igényét elveszti.

A vagyonváltságról szóló II. törvény megengedi, hogy a vagyonváltságnak fele bizonyos esetekben saját jegyzéséből származó háborús államadóssági címletekkel és pénztári elismervényekkel fizetessék. Saját jegyzéséből származó Pénztári Elismervényekkel fizethető a vagyonváltság fele. Azon esetben, ha a mezőgazdasági ingatlan után kivetett buzaváltságnak készpénzre átszámított és a kedvezmény igénybevétele mellett befizetett összege 20,000 K. nem több, továbbá ha a váltság fizetésére kötelezett szőlőtulajdonosnak váltság alá eső szőlő birtoka 3 holdnál

nem nagyobb s a szőlőn kívül más földbirtoka nincsen és a szőlő birtoka után kivethető vagyonváltságot 1922. év végéig teljes összegben befizeti.

Abban az esetben, ha a váltság fizetésére kötelezett fél az 1922. XXVII. t.-c. megállapított időben teljesített megfelelő összegű fizetések által a vagyonváltság fizetési kötelezettségének teljes mértékben nem tett eleget, terhére

a) amennyiben a váltság egy-egy vagyoncsoportra nézve 100,000 K-nál kevesebb, a vagyonváltságnak teljes összege:

b) amennyiben pedig a vagyonváltság egy-egy vagyoncsoportra nézve 100,000 K-át meghaladja, a vagyonváltságról szóló II. törvény rendelkezési alapján kivethető vagyonváltság másfélszeres összege fog annakidején kivettetni. Az 1000 holdnál kisebb mezőgazdasági ingatlanok után járó buzaváltság pedig a megállapított időben teljesített megfelelő összegű fizetések elmaradása esetén a fizetés hónapjára megállapított buza árban fog annakidején kivettetni.

Akik előfizetést teljesítettek, de ezzel az előre fizetéssel kötelezettségüknek teljesen eleget nem tettek, azonban a hiány nem vonja maga után a kedvezmény teljes elvesztését, a pótdandó összegeket a kivetésről szóló határozat kézbesítésétől számított 30 nap alatt lesznek kötelesek pótolni.

* Az olyan esetben pedig a midőn a fél a vagyonváltságra vagy semmit sem fizetett előre, vagy a kivethető váltságnál annyival kevesebbet, hogy ez által a kedvezményekhez való igényét teljesen elvesztette, a kivethető vagyonváltságra nézve az 1921. XLV. t.-c. minden rendelkezése változatlanul érvényben marad s így első sorban a fizetési módokra vonatkozó rendelkezései is a teljes mértékben érvényesülnek.

A vagyonváltságot az annak fizetésére kötelezett felek a lakhelyük szerint illetékes állampénztárnál tartoznak fizetni. Azonban a kisebb mezőgazdasági ingatlanok buzaváltságát, valamint a községi beltelkek, szőlőbirtokok, továbbá mezőgazdasági ingatlanok és szőlőbirtokok, gazdasági felszerelések vagyonváltságát a fizetésre kötelezett felek az 1922. évi december 31-éig lakhelyük községi előjáróságánál is befizethetik.

A bejelentés két példányban eszközlendő, a bejelentésre vonatkozó nyomtatványok az állampénztárnál és a községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál) szerzethetők be.

A vagyonváltság fizetésére vonatkozó esetleges felvilágosítással a kir. pénzügyigazgatóság, állampénztárak,

városi adóhivatalok és községi előjáróságok fognak szolgálni.

Gyula, 1922. évi november hó 17-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Revízió alá kerül a vasuti jegykedvezmény.

A kereskedelmi minisztérium az utazási kedvezmények revízióját tervezi.

A revíziót az teszi szükségessé, hogy a megjelölt vonatvizsgálat szerint az utasok 82%-a szabadjegyes vagy kedvezményes, és sokan a kedvezményt magán cégek alkalmazásában üzletleg kamatoztatják.

Arról is szó van, hogy a kedvezményeket az egyes tárcákra hárítsák a „Máv” helyett. Ezek értékét hivatalosan kb. 700 millióra becsülik. A kedvezmények megvonását nem vették tervebe, sőt a kedvezmény százalékát sem emelnék, ellenben lényegesen meg akarják szorítani a kedvezményezettek körét. Ezek számát 1920-ban terjesztették ki 260 ezerrel 490 ezerre köztük önkormányzati (községi) alkalmazottakra.

Elsősorban ennek a kiterjesztésnek hatályon kívül helyezését akarják. A nyugdíjasok részére évi 24 kedvezmény utazást vettek tervebe. A családtagoknak általában személyvonaton 12 kedvezményes utazást, gyorsvonaton az alsóbb kocsisztály menedijának felét engedélyezik. A vasutasok családtagjainak 12 rezsijegyet, azontul pedig tisztviselő kedvezményt számdékoznak adni. Nem állami alkalmazottak kedvezményének megszorítása az egyes tárcák feladata.

HIREK

Timár Béla halálára. Tegnap kísértök utolsó útjára. Nem tudok attól a gondolatától szabadulni, hogy elhunyt kedves Barátomról meg ne emlékeztek. A gyászjelentéseket elbőlv nem olvasom, tudom hogy azok mind fájdalomtól megfört szívvel jelentik a kedves halotti elhunytát. De Timár Béla megázó szomoru halálát nem vehetjük könnyek nélkül tudomásul. Egy élni vágyó az élethez az utolsó pillanatban ragyogó szemekkel erősen kapaszkodó, egy gyönyörű jövőre jogosított fiatal ember dőlt sirba halálával. Meg kell állni, szomorú lehajtott fővel ennél az eseménynél. Elrepülő sóhajai a sajnálkozásnak mitem segítenek ugyan, de gyászunkkal enyhítjük a szülőik fájdalmát, mert gyászukat nem egyedül hanem Endrőd község egész társadalmá viseli. De enyhítse a szülőik gyászát az a tudat is, hogy e

fiatal élet halála csupán egy adóság törlesztés volt azért a nagy kötelezettségét, melyet az Élet a szeretetnek és a tisztasságnak tartozunk.

Halálhíradás. Lapzártakor vett értesítéstünk szerint Ósapay Lajos volt endrői gyógyszerész, tartalékos százados november hó 29 én elhunyt. Temetés december 2-án Újkécskén lesz.

Apáti kinevezés. Az orosházi templom szentelésé alkalmával és hó 19-én a megyés főpásztor Gróf Széchényi Miklós püspök kedves meglepetésben részesítette orosházi híveit amikor, apáti méltósággal tüntette ki Molnár János esperes plébános kinek működése, sürgetése és fáradhatatlan buzgólkodására épült az új templom és plébánia. — Itt említhük, hogy Molnár János huzamosabb ideig volt endrői káplán és itt nagy népszerűségnek örvendez amiről is szükségesség tartjuk tisztelőre való tekintettel a hír közlését.

Közvilágításunk. Egmás után gyulnak fel községünkben az utvonalakot világító lámpák, de minden lámpa csak az érdekelt-ségek, az ott lakók jóvoltából árasztja a fényt. Reméljük azonban, hogy éppen ez a tény fogja gondolkodába ejteni községünk érdemes Előjáróságát és képviselőitőlét is, hogy maguk vegyék kezükbe a kérdés rendezését, mert a közvilágítás ügye egy városnál nem lehet sem egyetek érdeke, sem egységek lere: ez a közrendészet és közbiztonság elsőrendű fontosságú ügye, melyet vezetőinknek kell megoldani.

Mulatságok. Folyó hó 19-én, vasárnap este a körösladányi ref. egyház a szegénysorsú iskolás gyermekek felruházására táncmulatságot rendezett. Ugy az erkölcsra, mint az anyagi siker várakozáson felül volt. A mulatságot megismétlik.

Horthy akcióra újjában, az alábbi adományok folytak be: Csáky Dániel 8000. — Timár Gergely 10.000. — Zöld Lajos 5000. — Köszönettel nyugtázzuk.

Műkedvelő előadás Hunyatelepen. A hunyatelepi; (kondorostanyai) ifjúság folyó hó 26-án Bence József kántor vezetésével „Tul a nagy kirávrón” operettet adta elő nagy sikerrel.

Az endrői kereskedők köre Endrődön szombaton az „Otthon” szálloda nagyteremben — mint minden évben — úgy most is anyagilag úgy most erkölcsileg fényesen sikerült táncmulatságot rendezett. melyen ott láttunk az endrői intelligens béli közönségen kívül sok vidéki előkelő-séget is. A mulatság folyton emelkedő hangulattal a késő reggeli órákban ért véget. A táncmulatságon a kör könyvtára javára felülírtettek névsórat lapunk közélebbi számában közöljük.

Lakodalmakra, eljegyzésekre, bér-málásokra legszébb és legolcsóbb ajándék az imakönyv. Vezérszillag, Hajadonok Örző anyagra gyönyörű szép fekete bőrkötésben 1000 K., csontkötésben 1200 K., papírkötésben 440 korona. Vidékre utánvételé szállítok. Nagy választék Bangha-féle imakönyvekben. Kaphatók és megrendelhetőek Nádudvary Mihály könyvkereskedésében. Gyomán.

Dalegylet Endrődön. A hét folyamán Endrőd községben megalakult a Szent Imre dalárda Cseregn Mihály plébános elnöklete alatt mintegy 24 kítőnő hangu férfi taggal. Ismerve a vezető és a tagok erejét reméljük, hogy sok alkalommal lesz részünk kellemes lélekelmő dalestékben gyönyörködni.

Ingatlanforgalom Körösladányban. Fischlöw Lajos 71. hsz. alatti korszalmját berendezéssel együtt megvette Schupkélé Péter mezőberényi lakos 2.000.000, Nagy Mihály s nejelő 2 kat. hold 400 □-öl földet megvette Tóth Benedek és neje 60.000, Szankó Géza és társaitól 34 kat. hold földet megvette Z. Földi Lajos 1.400.000 koronáért.

Anyakönyvi hírek Körösladányból. November hóban: Születés 5 leány, 6 fiú. Halálózás 4 nő, 9 férfi. — Házasságok kötött: Pap Lajos Márton Eszterrel, L. Nagy Lajos Vakacs Eszterrel, Földi János Botos Rebekával, Tóth Lajos Casatári Rózával, Földi Imre Parai Máriával, Bögre Zsigmond Sánta Margittal, Fazekas Lajos Szatmári Rózával, Marti István Ombodi Eszterrel, Kakuk Ignác Meszler Borbálával, Fazekas Ferenc Faragó Ilonával, Gál Sándor Biró Zsófiával, Rác Imre Lakatos Teréziával. Összesen 12 pár.

Ingatlan forgalom az elmúlt hétről. Endrőd községben: Gubucz Mihály (Imre fia) eladta Bánomdar dűlőben volt 487 □-öles szántóját Casvár Imre és neje Cseregyen Annának 50.000, Gyuricza Elek megvette Gyuricza Etelétől, ennek a 430 sz. a. házas beltelének 1/3 részét 10.000. — Hegedűs Elek és neje Virág Mária elad a az 554 hsz. a. 223 □-öles házas beltelkét Katona Máténak 320.000. — Galambos József eladta 2 hold 1004 □ öles Déspáskum dűlőben szántóból öt illető felérészt 180.000. — Hegedűs Elek és neje Virág Mária-nak. — Hanyecz Imre megvette Földi Istvánné Kurilla Verona 518 □ öl területű szántóját 90.000. — Galambos Istvánné eladta 549 □ öl területű szántóját Czikkely János és neje Galambos Borbálának 30.000. — Szmla Pálné Bari Viktória eladta az 59 hsz. a. házasbellelekből öt illetett 1/3 részét Szmla Máténak 80.000 K-ért.

Gyoma községben: Özv. Piko Bé-láné Papp Etelka megvette Házy Imréné, Piko Béla és kiskoru Kató Józseftől a 866 hsz. a. ház és bellelekből eladatok illető fele részt 250.000. — Kéry István és neje megvette Özv. Piko Béláné, Piko Béla, Házy Imréné kiskoru Kató József tulajdonát képező 769 □ öl területű és 867 sz. a. házas beltelket 2.800.000 K-ért.

Anyakönyvi hírek: Gyomán nov. 20-tól 29-ig. Született 1 fiú 2 leány Házasságok kötöttek: R. Szucs Sándor Barát Etelkával, Szilágyi János Kató Eszterrel, Győri Sándor Csakó Erzsébettel, Nyitrai Lajos F. Kis Erzsébettel. Meghaltak: Fried Lipót 64 éves, Aranyos Mátyásné Klucsok Rozália 55 éves, Csökönyi Sándorné Sz. Nagy Sára 14 éves, Szilágyi Béla 2 hónapos, Özv. Báthori Gáborné, Marjai Klára 68 éves, K. Szilágyi Péter 69 éves, Pataki Mihály 22 éves, Radecky Ferenc 2 hónapos.

Iskolai Református Zsoltárok megérkeztek és kaphatók Nádudvary Mihály könyv- és papirkereskedésében, Gyomán.

Az endrődi oltár egyesület nov. hó 26 án tartott gyűlésén ünnepélyes műsor keretében üdvözölte új lelkipásztort Csernus Mihály volt nemzelgyűlési képviselő endrődi plébánost. E gyűlésen határozta el az egyesület, agilis vezetők Buday Z. Olivér indítványára, hogy a futóhiányt szenvedő élelmet és ruhát nélkülöző, nyomorgó beteg koldusok segélyezésére december 24-én délután a „Vida-féle” szegényházban karácsonyi ünnepélyt rendez, amely után kiosztják a szegények részére adományozott élelmet, ruhát és fűtőanyagot. Gyűjtést e célra az egyesület nem indít, hanem a tagok önként ajánlanak fel, fűtőt, ruhát és élelmet a nyomorgók számára. Mi ezután hívjuk fel a nemesszűi olvasóinkat, hogy adományaikkal e nemes célt szolgáló akciók minél nagyobb mértékben támogassák és adományaikat Kovács Istvánné elnöknek szolgáltatassák át.

Tolvaj utazó. Kedden délelőtt Kesselman Aladár endrődi kereskedő üzletében egy fiatal ember jelent meg és a pénztár fiókjából 1750 koronát kivett. Az ajtó csempetésére bejött az üzletbe a kereskedő és leánya, akik előtt a budapesti jönevű Benes cipőkérmgyár Steinfeld nevű utazójának monddotta magát és árut kínál megvételre. Miután üzletet nem kötöttek elvázott. — Kesselmannak azonban feltűnt az utazó ideges viselkedése és távozása után megnézte a pénztárt, amelyből az addig bevett összeg hiányzott. Vissza hívta az utazót, — aki a szomszéd üzletben volt — és kérte hogy amit a cassából elvett adja vissza, mire az a pulton lévő mérőszalag rohant a kereskedőnek, úgy, hogy csak a zajra berohant kereskedő családja akadályozta meg abban, tetleg ne inzultálja Kesselmant. Időközben értesítették a csendőrség vezetőjét, aki az utazót letartóztatta és a gyomai járásbírósg nált feljelentést.

A nemzetgyűlés munkája. Az elmúlt héten Csongrád városban nagy ünnepség volt az új népiskola felállításá kapcsán. Ez alkalommal határozatot hozott a magyar földművelő és gazdálkodó társadalom, melyben felhívják a kormányt, hogy a legérteleyebben, ha kell házzsorigorítással is akadályozza meg azt, hogy egyes képviselők állandó viharok színhelyévé teszik a nemzetgyűlést és zordsalkodásokkal, személyeskedésekkel vesztegetik a drága időt, melyben törvényeket kellene alkotni a nemzetgyűlésnek. Az időnek fontos jele ez, hogy immár maga a nép elégette meg és mozdul meg az irányban, hogy az alkotó munka meginduljon ez országban a törvényhozó székházban is, mert minden jó érzésű embernek csak fájó szomorúságot okoz az, hogy még ma vannak egyesek és pedig nemzetgyűlési képviselők, kiknek drágább a maguk gyűlölködése, mint a nemzetnek a megépítése.

Uj református szolások megérkeztek. Gyönyörű szép bőrkötésben 2000 korona, bőrtánuatú kötésben 1400 korona. Vidékre utánvétel szállítok. Uj falvédők darabonként 40 koronáért teljesen új mintákat kaphatók Nádudvary Mihály könyvkereskedőnél.

Sport. A „Körösladányi Atlétikai Klub” folyó hó 19-én délelőtt tartotta alakuló közgyűlését, melyen az alapszabályokat állapította meg, s ideiglenes tisztikart választott. — A tisztikar a következő. Elnök: Sitkey András, alelnök: Bodó Károly és Schwarcz Manó, titkár-jegyző: Horváth Gusztáv, pénztáros: Gruber Márton, számvizsgálók: Szász Sámuel és Turóczy Endre, könyvtáros: Weiszhaus Jenő, szertáros: Schwarcz Lajos intéző: Horváth Gyula, választmányi tagok: Pásty István, Baksay Sándor, Vadas Sándor, Frank Lipót, Berta Elek és Molnár János.

A forgalmi adónak átalányozás alapján való behajtását s a terhes blokk rendszer mellőzését, mint hírlík szélesebb körre szándékozik kiterjeszteni a pénzügyminiszter. Azt is tervezi, hogy a fényüzési cikkek körét is értékhatárát is revízió alá fogják venni.

Békésmege Árviszsgálóbizottsága a kenyérsütési díjat december hó 1-ig kilogrammonként 5 koronában, december 1-én tul pedig további intézkedésig 6 koronában állapította meg.

Vörhenyben néhány megbetegedés fordult elő.

KÖNYVUJDONSÁGOK kaphatók és postán megrendelhetők Nádudvary Mihály könyvkereskedőnél Gyomán. Herczeg Ferenc: A foggyó hold 517.50 K. Csathó: Kék táska 402.50, Bónyi Adorján: Szomjuság 402.50 K. Courths-Mahler: Beszűtetbeli atósság 230, Téved az ember 230, Griseldis 345, Egy asszony két férj 460, A három Rndolf leány 460, Benoit Pierre: Király Asszony szeretője 920, Rider Haggard: A gyöngy-hajadon 1610, Hermann Löns: Ar ordas 920 korona.

Kedvezmény az olvasóinknak. Kiadóhivatalunk elhatározta, hogy az előfizetőinknek, mint a számonkénti olvasóinknak 1923. évi naptárakat saját árban árunksa. Kiadóhivatalunkban az alábbi naptárak kaphatók: Uj Barázda naptár 120 kor. helyett 80 kor., Vasárnap naptár 80 kor. helyett 50 kor., Falu naptára 80 kor. helyett 50 kor., Regelő bácsi naptár 120 kor. helyett 90 korona. Vidékre 10 korona portót számítunk. Számonkénti olvasóink az alábbi szelvényt vágják ki és a naptár árával küldjék be a kiadóhivatalunkhoz, Nádudvary könyvkereskedőhöz, ha a szelvény és pénz ellenében a naptárt azonnal kiadják.

Itt levágandó!

SZELVÉNY.
Megrendelek a kiadóhivatól _____ drb
naplárt
az 1923. évre. Portóra küldök 10 K.-t.

Amerikai olvasóink figyelmébe. Kiadóhivatalunk elhatározta, hogy az Amerikában kint élő hofitársainkka a Magyarországon levő ügyes bajos dolgait díjmentesen elintézi. Készséggel szolgálunk mindenkinek tanácsal ugy jogi, mint más ügyekben. Felkérjük amerikai olvasóinkat, hogyha bármi ve elintézetlen ügyük vagy panaszuk van idehaza, ugy forduljanak bizalommal kiadóhivatalunkhoz, hol készséggel adunk felvilágosítást külön levélben is, teljesen díjmentesen.

A Magyar Könyv, a Franklin-Társulat irodalomismertető folyóiratának most jelent meg a másodikk száma. Kiválóan érdekes mutatóványok vannak benne H. G. Wells, D'Annunzio, Braun Lili, Balsic és más írók műveiből. Tájékoztató cikkek, könyvismertetések. A szép kiállítású füzet egyes számánakárára 20 korona. Minden könyvkereskedésben kapható.

Sikert fog elérni, ha a Gyoma-Endrőd Vidéke hetilapban hirdet

Leveles ládából.

Irta: Hajdufi.

(20. folytatás.)

Kedves Eliz és Judith!

Igértem, hogy a fürdői további élelményeimet is megírom maguknak. — Szeretném, ha maguk meg nekem írának meg a maguk élelményeit, bár ott leszek e héten, el is beszélhetik, mégis jobb ha leírják, mert elbeszélés után sok részletet kifelejték. — Hiába — már ez így van — öregszem.

Az előző levelemben július 4-éről a bécsi kövér lány ellen pletykáltam, jobban mondva roszmájussággal zártam a levelet, tehát most is július 4-ével kezdem, hogy megtarlsam a sorrendet.

Július 4-én este ideiglenesen áthelyezést nyertem egy másik manzart szobába, hol egy fővárosi tisztviselő lakik, ki szívesen fogadott. — Kölcsönös jóakarattal adunk helyet egy miniszteri tisztviselőnek, nejjének és sógornőjének pár napra.

Már nem is tudom összeszámítani hányan vagyunk. — Kilenc, meg a lakótársam, meg a miniszteri tisztviselőék hármam megismerkedtunk a szomszéd asztalnál ölt négy nővel, —

Kész butorokat Vataj Gábor asztalos, Gyomán
állandóan raktáron tart
Elvállal és készít megrendelésre épület- és butor asztalos munkákat elsőrendű kivitelben. — Ipartelepe motorerőre berendezve.
Kossuth Lajos-u. 737. sz.

a lakótársam mondja, hogy van még egy méltóságos ur, egy államtitkár, egy nagyobb család is, meg mások is, tehát sokan vagyunk.

A főterem megismerkedtem egy kereskedővel. — Azzal kezdte:

Őn kálvinista... Nem tűnik fel önnek, hogy sokkal több zsidó van jelen, mint keresztény?

Őn kálvinista vagyok és az első pillanathoz feltűnt a sok szomszéd, csak hogy én többnek véltem, mert a fővárosból itt lévő keresztények egy részén ugyanazon jargont beszél, mint a zsidók, így én mégis kellemesen csalódtam.

Szereti Ön a zsidókat?

Furcsa kérdés. — Vannak jóbarátaink köztük, vannak akiket igen becsülnök, általában a becsület zsidó, — aki következetesen mindenben becsületes — ép úgy kezelem, mint a becsületes keresztényt. — Miből gondolta ön, hogy kálvinista vagyok?

Őn a fürdőben egyenesen neki uszott egy urnak azzal, hogy „őn kálvinista lelkész”, azzal hosszan elbeszélgetett, ebből következtetem, hogy őn is kálvinista. — Miért nem ismerkedik Ön itt zsidókkal? — Jólátom, megfigyel mindenkit, lassan jár, hogy a mellette elmenők beszédéből halljon valamit. — Mig a Kraicsovitsban meg nem tudtam, hogy kicsoda Ön, detektívnek tartottam. — Természetében van Önnek az állandó figyelés, vagy szüksége van rá?

Őnök a pénz emberei, ön hivatalnok vagyok, nem bírnék a költésben velük tartani, a potyát meg nem szeretem, talakodásnak is vehetnék az ismerkedni vágyást, aztán meg a mai zsidófiataltság — úgy a nők, mint a férfiak — ugynevezett modern társalgása nem nekem való. — Hogy halljak egyes mondatokat, melyekből aztán a társalgás anyagát már kilehet találni, arra szükségem van, hogy tárca-írásához több anyagom legyen s eredetibb kifejezéseket használhassak.

Miért van erre szüksége a tárca-írásnál?

Mondom, hogy ne mindég fantáziából írjak.

Szabad lesz Önnel máskor is beszélgetni?

Szívesen veszem, de lehetőleg ne mutasson be másokat, csak ha az elkerülhetetlen.

Elváltunk. — Biztos voltam benne, hogy alkalmat ad másokkal való megismerkedésre.

VII/5. A fővárosi tisztviselő igen kedves, jókedvű, bohém ember, nekem bátyám, mert egy évvel idősebb. — Neje, családtagjai emlegetéséből biztosan lehet következtetni, hogy boldog családi életet él. — Megismertem egy fővárosi gyárossal, nejevel és kislíával.

— Gazdag létükre előmliek rajtuk a barátság-szeretet, a közvetlenség, azért megszerettem őket. — A gyáros tokaji bort akar a háztartása részére venni, kocsin kirándolást tervez falukra — egésznapra, engem is meghívott vendégének oly kedvességgel, hogy nem lehetett visszautasítani. — Julius 7-én megvünk.

Ötödikén egy pár jellemző eset adta elő magát. — Beültünk hárman tarokkozni a Curszalonn nyitott csarnokába, felbontattunk egy új tarokkárt, játszottunk másfél órahosszat és fizettünk személyenként 90 korona kártyapénzt. — Megvígasztalt a főpincér, hogy ugyanazon kártyáért már csak 50 korona lesz személyenként a díj. — Gondoltunk valamit és ott hagytuk.

A badacsonyi jóbor lerieje 220 korona, a kéknelyű 154 korona, a burgondi szemelt vörös 240 korona.

(Folyt. köv.)

MOZI.

A „Korona” mozgószínház Endrödön december 3-án vasárnap egy minden jelenetében lebilincselő filmet Pakots Józsefnek a „JÓN A ROZSON ÁT” című 4. felvonásos drámáját vetíti. Egy fiatal leányszív szerelmét és a bosszúálló elhagyott kedves tragédiáját tárja a néző elé e mesteri film alkotás melynek főszerepei Loth Ila, Koor Ida, Fenyő Emil és Bolváry Géza elsőrendű filmtípusok kezeiben vannak. A kép nagyszerű rendezési effectusival és csodaszép tengeri felvételeivel ámulatba ejti a nézőt.

PUBLIKACIÓ.

Szabó Benedek házánál megnyitott tejezem a tejet naponként a legmagasabb áron veszi.

Eladó ház Gyomán. Rákóczy-utca 650. számú ház, amely alá egy dohánytűsdé, egy jóforgalmú és 40 év óta fennálló vas- és fűszerüzlet, 5 egymásból nyílt szoba, nagy konyha, pince, speiz, az udvaron melléképületek, jó kut eladó, esetleg azonnal elfoglalható. Értekezheti a kiadóhivatalunkban.

53 kishold — melyből 20 hold lucerna és 20 hold már be van vetve két évre haszonbérbe kiadó. Bővebb felvilágosítást a Wagner fakereskedésben adnak.

Eladó egy bőrfűvő, egy fűrógép, két fészernő, egy csóprés és egy bódé Sápisky Jánosnál Endröd öreg szőlő.

1—1

Kiadásért és szerkesztésért felelős:

Nádudvary Mihály.

Főszerkesztők:

Sass Ferenc és Timár Lajos.

NYILTTÉR.*

Szerető Antal értesíti a közönséget, hogy nevére senki hitelt ne adjon, mert nem hajlandó megfizetni.

*) E rovatban közlöttékként nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Női FELÜLTŐK és KOSZTÜMÖK a legszébb kivitelben csak **PEREJ** férfi- és női szabónál készülnek.

Elsőrendű Legmodernebb munka. 10—2 szabás. Gyoma, Kossuth Lajos-utca 748. sz.

APRÓHIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJA 10 SZÓIG 40 KORON, MINDEN TÖVÁBBI SZÓ 40 KORONA.

Akinek eladó tengerije van, jelentse Szabó Benedeknél.

KÉSZ BUTOROK tömör keményfa és festett butorok kaphatók VATAY GABOR asztalos ipartelepén Gyomán, Kossuth Lajos-utca 373. szám alatt. 26—21

AMERIKA I előfizetőink részére keresünk nagyobb földbirtokokat teljes felszereléssel 6—10 millióig. Ajánlatokat részletes leírásokkal e lap kiadóhivatalába kérünk. *1

DRÓTKERITÉS, szítát, rostát a legolcsóbb napi árban vásárolhat SEEFELDER PÁL szítás-mesternél Gyoma, Sólom-u. 955. Drótot és löszvet veszek. 10—1

EGY 8-AS GÖZCSÉPLŐGARNITURA kedvező feltételek mellett eladó. Dévaványa, Vásártér 1112. szám alatt. 1—1.

C SINOS férfiruhákat, női kabátot és costümöt, valamint alakitást, tisztítást és vasalást legutányosabban ZÖLD PÉTER női és férfiszabó készít Gyomán, a polgári iskola mellett. 2—1.

Hirdetési díjszabás.

Egyhasábos hirdetés 5 cm. magasságig:

1-szeri közlés	120 korona
2-szeri közlés	220
3-szeri közlés	320
10-szeri közlés	960
Másterjedetmű hirdetés ilyen alapraak mellett.	
Nyitlert soronként	24 korona.
Köszönetnyilvánítás	120
Egyesületek, mutatságok elismómalási soronként	10
Reklamír soronként	10
Hatóságí hirdetések 1 hasábos, centiméterenként	24

A hirdetések ára előre fizetendő. Szöveg között elhelyezett hirdetések 50%-al több.

Falvédők

gyönyörű szép és új mintákkal, darabonként 40 koronáért kaphatók Nádudvary Mihály könyv- és papirkereskedésben Gyomán.

FIGYELEM!

Ha valaki olcsó és jó áruhoz akar jutni, az keresse fel a Piac-téren, a Holler-házban

HATVANY A.

rőfös és divatárkereskedését, hol minden vevő a legjutányosabb árak mellett lesz kiszolgálva.

Vas! Vas! Vas!

Gazdasági eszközök, szerszámok, épület- és butorvasalások. Kovácsok részére alkalmas mindennemű rud és egyéb vasak, szegek, sodronyfonatok és végül minden nagyságu takaréktűzhelyek és lapok nagyválasztékban legolcsóbban a „Hangyá”-nál kapható (Felsőrézsi Casinóban).

Tüzifa

száraz hasáb vagon-tételben — bármely vasuti állomásra legolcsóbban azonnal szállít

MESSINGER MÓR
UTODA

fakereskedő, Gyoma.

Üzlethelyiséget

Körösladányban keres **NÁDUDVARY MIHALY** könyvkeres., Gyoma.

Ajánlatokat bérmegjelöléssel a fenti címre kérünk.

Hangszerek, zongorák, gramofonok

Minden hangszerünkért jótállást vállalunk.

Királyi udvari
30-29

hangszergyár**STERNBERG**

Budapest, Rakoczi-ut60, c. sz. saját pátolatjában írja meg azonnal, hogy milyen hangszerre van szüksége és mi arról díjazlanul küldünk árajánlatot, ha ezen újságra hivatkozik. — Javítandó hangszerét küldje postán gyárunkba, jutányosan újdatakitjük. Gramofontulajdonosoknak legújabb hangtendekéről ingyen és bérmentve küldjük műsorjegyzékünket

Üzlet: Gyoma, Endrőd-ut

MÉSZÁROS MIHÁLY

Rőfös- és divatáru üzletében nagy választékban kaphatók:

férfi- és női szövetek, barchendok, festők, vásznak, kanavászok, berlini- és posztókendők, sálak, női-, férfi- és gyermek sweatterek stb.

Az összes szabó-kellékek.

Kizárólag elsőrendű gyártmányu áruk. Pontos és figyelmes kiszolgálás!

Csapó Imre hentes házában.

**Gyomai „HANGYA”
főüzlete**

fűszer, gyarmat, rövid, üveg és kevés vasárakkal, gazdasági gépek, kovács és kőszén lerakattal.

1. számú fióküzlete

(felsőrézsi olvasókörben)
fűszer és általános vasárakkal és italméressel.

2. számú fióküzlete

(kisérti olvasókör épületében)
fűszer, gyarmat, rövidáru, konyhai felszerelések, főként rőfös, cipő, szövetáruk és gyermekruhákkal.

3. számú fióküzlete

(Árvaház-u. Szabó pék házában.)
fűszer- és csekélyebb rövid- és rőfösárakkal.

Aki földet, házat

venni vagy eladni akar, az forduljon dr. Gazdy Gyula OFB. által engedélyezett ingatlan-forgalmi iroda gyomai megbízottjaihoz: **Bottlik Antal** és **Izsó Balázshoz**. Iroda: Gyoma, Endrőd-ut, kistrafik. — Ingatlan adásvételi ügyekben díjmentes felvilágosítással szolgálunk.

Gyomai és gyoma-vidéki jóminőségű

tanyabirtokokat, földbirtokokat megvételre sürgősen keresek. Részletes leírások és megbízólevelek vagy közvetlenül irodámba küldendők, vagy személyesen Gyomán **Wagner Márton fiai** cégnél adhatók le, honnan azokat hozzám továbbítják.

Dr. Héray Andor
Országos Földbirtokrendező Bíróság által engedélyezett ingatlanforgalmi vállalat.

8-2 IX., Rákos-u. II., földszint 1.

Uj és használt hintókat

nagy választékban rak-táron tart, régieket ujakra átcsereél. Uj hintó karos-zériákat rendelésre elvállal.

Oláh József és Fiai
kocsigyártó, Déványa.

Akar Ön olcsón

3-2
hozzájutni egy divatos kötött vagy horgolt bluzhoz, k. báthoz vagy ruhához?

Iratkozzon be a most kezdődő

„Kézimunka Tanfolyam”-ra.
bővebb felvilágosítással Nádudvary M. könyv- és papirkereskedése szolgál.